

פתרון הבחינה

אזרחות

קיץ תשע"ז, 2017, שאלונים: 175, 34204

מוגש ע"י צוות המורים של "יואל גבע"

הערות:

1. התשובות המוצגות כאן הן בגדר הצעה לפתרון השאלון.
2. תיתכנה תשובות נוספות, שאינן מוזכרות כאן, לחלק מהשאלות.

פרק ראשון

הנבחנים נדרשו לענות על אחת מבין השאלות 1-2.

שאלה מספר 1

סעיף א'

ציין: הפנייה מבין הפניות לגורמים השונים בהכרזת העצמאות שמתממשת בקטע היא: **הפנייה אל היהודים בתפוצות.**

הצג: בהכרזת העצמאות הופנתה פנייה אל היהודים בתפוצות להתלכד סביב היישוב היהודי, ולסייע במערכה הגדולה על הגשמת שאיפת הדורות לגאולת ישראל.

ביסוס מהקטע: "קהילה יהודית באחת מארצות אירופה יזמה מבצע שבו הוטסו לארץ עשרות רופאי עיניים יהודים... הרופאים הסבירו כי מבצע זה הוא ביטוי למחויבותה של הקהילה היהודית בחוץ לארץ כלפי אזרחי ישראל...".

הסבר: קהילה יהודית באחת מארצות אירופה בחרה לסייע לאזרחי ישראל שהם קשישים וניצולי שואה. הקהילה שלחה רופאי עיניים, שיבדקו אותם ובנוסף מימנה להם משקפיים. בעשותה זאת, מימשה הקהילה את הפנייה אל יהדות התפוצות, הכתובה בהכרזת העצמאות. בהכרזת העצמאות ביקשה המדינה מיהודי התפוצות להתגייס לעזרתה, וזה בדיוק מה שעשתה הקהילה.

סעיף ב'

ציין : תפקיד הממשלה שצריך להתקיים, על פי טענת הקשיש, הוא : **קביעת מדיניות וביצועה.**

הצג : תפקיד הממשלה בקביעת מדיניות וביצועה הוא קבלת החלטות והתווית קווי פעולה בתחומים שונים, הנמצאים באחריות משרדי הממשלה. הממשלה מחליטה על מדיניות חברתית-כלכלית, מדיניות צבאית, דיפלומטיה ועוד.

ביסוס מהקטע : "לדעתו על הממשלה להקצות תקציבים ומשאבים לתכניות רווחה ובריאות עבור אוכלוסיות נזקקות..."

הסבר : קשיש, אזרח המדינה טען שעל הממשלה לפעול למען האוכלוסייה, על ידי הקצאת משאבים לטובת תכניות רווחה ובריאות עבור אוכלוסיות נזקקות. פעולות אלו הן חלק מתפקיד הממשלה בקביעת מדיניות וביצועה, שכן יש כאן התווית קווי פעולה בתחום הנמצא באחריות הממשלה. הממשלה צריכה לפעול בתחום החברתי-כלכלי ולסייע לאוכלוסיות השונות וביניהן האוכלוסיות הנזקקות.

שאלה מספר 2**סעיף א'**

ציין : העיקרון הדמוקרטי שעל פיו אתרי הבנייה צריכים לפעול הוא : **עקרון שלטון החוק.**

הצג : עקרון דמוקרטי לפיו הן האזרחים, והן רשויות השלטון כפופים לחוק וחייבים לציית לו. תוכן החוק מבטא רעיונות דמוקרטיים, ולא ניתן לפגוע בזכויות של אזרח ללא הסמכה מפורשת בחוק.

ביסוס מהקטע : "על פי נוהלי הבטיחות בעבודה, שקבעה מדינת ישראל, מנופאי רשאי להפעיל מנוף רק אם הוסמד לכך וקיבל רישיון להפעלתו".

הסבר : על פי נוהלי בטיחות שקבעה המדינה, מנופאי רשאי להפעיל מנוף רק אם הוסמד לכך וקיבל רישיון להפעלתו. בכך, יפעלו אתרי הבנייה על פי עקרון שלטון החוק – המנופאים העובדים שם כפופים לחוק וחייבים לציית לו, ולכן רק אלו שעמדו בנהלי הבטיחות וקיבלו רישיון, יוכלו להפעיל מנוף.

סעיף ב'

ציין : הזכות החברתית של המנופאים שנפגעה, לטענתם, היא : **זכות העובדים ותנאי העסקה.**

הצג : זכויות עובדים ותנאי העסקה הן זכויות שהמדינה מחייבת את המעסיקים להעניק לעובדים על פי חוק. הזכויות כוללות את הזכות של כל אדם לתנאי עבודה בסיסיים והוגנים, כדוגמת קביעת שכר מינימום או הגבלת מספר שעות עבודה. היקפן ואופיין של הזכויות תלויים במדיניות חברתית-כלכלית של כל מדינה.

ביסוס : "לטענתם, שעות העבודה שלהם חורגות מן המקובל במשק, ושכרם נמוך ביחס לכמות העבודה...."

הסבר : מנופאים רבים טענו ששעות העבודה שלהם חורגות מן המקובל במשק ושכרם נמוך, ביחס לכמות העבודה שהם עושים. שעות עבודה ושכר נמוך הם מרכיבים מרכזיים בזכויותיו של עובד באשר הוא, ולכן יש כאן פגיעה בזכותם כעובדים ובתנאי ההעסקה שלהם.

פרק שני

בפרק זה הנבחנו נדרשו לענות על ארבע שאלות :
שלוש מהשאלות 3-7 ואחת מהשאלות 8-12

שאלה מספר 3

חובות האדם כאדם – על הנבחן היה להציג אחת :

- להכיר בזכויותיו של הזולת ולהימנע מפגיעה בזכויות של אדם אחר.
- להיות מעורב - ישנו ערך אזרחי להשתתפות בעיצוב החיים הציבוריים (הצבעה בבחירות, ביקורת השלטון וכו').

חובות האדם כאזרח – על הנבחן היה להציג אחת :

חובות שיש לאדם רק במדינתו והן חשובות בהבטחת המסגרת המדינית, כגון : חובות הקבועות בחוק. דוגמאות :

- תשלום מיסים.
- שירות צבאי או לאומי.

שאלה מספר 4

מאפיינים של קבוצות המיעוטים בישראל – על הנבחן להציג שניים של קבוצה אחת :
ערבים

- קבוצת המיעוט הגדולה במדינת ישראל הינה קבוצת המיעוט הערבי והיא מהווה 20% (בקירוב) מאזרחי המדינה.
- הרוב הגדול של ערביי ישראל הם מוסלמים (90%), מיעוט מתוכם נוצרים.

או :

דרוזים

- מיעוט קטן יחסית (פחות מ-2 אחוז מאזרחי המדינה).
- המיעוט הדרוזי הינו בעל דת ייחודית וסודית.
- רובם מגדירים את עצמם כקבוצה אתנית נפרדת, ללא שאיפה לאומית-מדינית, ונאמנים למדינה בתוכה הם חיים.

- מאז ימי המנדט הבריטי כרתו הדרוזים ברית עם הישוב היהודי והשתלבו במערכות הביטחון והמדינה, ורבים מהם המשיכו בשירות קבע והגיעו לדרגות בכירות.

שאלה מספר 5

מדינת רווחה – על הנבחן היה להציג שני מאפיינים:

- מדינות המקיימות כלכלת שוק חופשית.
- מדינות אלו רואות מחובתן לדאוג לקיומם של שירותים חברתיים, שיבטיחו מימושן של זכויות חברתיות וכלכליות בתחומי החינוך, הבריאות והרווחה.
- כל המדינות הרווחה מעניקות "רשת בטחון", שתפקידה להבטיח לכל פרט, שמסיבות שונות אינו מצליח לקיים עצמו, רמת חיים אלמנטארית. "רשת הביטחון" מעניקה סעד לנזקים.

שאלה מספר 6

חסינות עניינית של חבר כנסת

הגנה מפני הליכים משפטיים שונים ומפני העמדה לדין, מוקנית לחברי כנסת רק בגין מעשה או אמירה שנעשו במסגרת תפקידם. חסינות זו, נועדה לאפשר לחברי הכנסת לפעול בחופשיות וללא מורא ולא ניתנת להסרה גם לאחר סיום התפקיד.

שאלה מספר 7

סמלים המבטאים את האופי היהודי של המדינה - על הנבחן היה להציג שני מאפיינים ולהסביר כיצד הם מבטאים את האופי היהודי של המדינה:

- דגל המדינה מורכב ממגן דוד, שהוא סמל יהודי מסורתי, ומפסי תכלת ולבן, שהם צבעי הטלית היהודית.
- סמל המדינה הינו המנורה, שעמדה בבית המקדש בירושלים ומשני צדיה ענפי זית.
- המנון המדינה, "התקווה", מבטא את שאיפת העם היהודי לחזור לארצו ולחדש בה את חרותו המדינית.

שאלה מספר 8

שני מאפיינים של החברה הדתית-לאומית:

- מדובר בחברה מגוונת ביחס לתרבות המודרנית – החל בהתבדלות (ה"חרדים-לאומיים") ועד לפתיחות כמעט מוחלטת (הדתיים המודרניים).
- הציבור הדתי-לאומי מכיר בקיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ורואה את עצמו ציוני ושותף מלא בבנינה.

שיטת הבחירות היחסית-רשימתית:

- **יחסית** - המפלגה מקבלת מושבים בפרלמנט באופן יחסי לתמיכה הציבורית שקיבלה מן הבוחרים. החישוב נעשה לפי מספר המצביעים בבחירות או לפי הקולות הכשרים בלבד - בתנאי שהמפלגה עברה את אחוז החסימה.
- **רשימתית** – בוחרים ברשימה של מועמדים מוכנה מראש. הרכב הרשימה: נקבע בבחירות מקדימות (פריימריז)/ ע"י ראש הרשימה/וועדה מסדרת.

שיטת הבחירות היחסית-רשימתית תורמת להשתלבותה של החברה הדתית- לאומית במדינה באופן הבא: גיוון בפרלמנט, שכן היא מאפשרת ייצוג גם לקבוצות קטנות יחסית. בנוסף, מכיוון שמדובר ברשימת מועמדים, הרי שהרשימה יכולה להכיל מגוון של מועמדים מרקעים שונים. שיטה זו תורמת מאוד להשתלבותה של החברה הדתית-לאומית במדינה, שכן היא מאפשרת לקבוצות שונות בחברה הדתית לאומית לקבל ייצוג בכנסת, ובכך להשפיע על החברה הישראלית ולהשתלב בה.

שאלה מספר 9

מקורות מידע של התקשורת – על הנבחן היה להציג שניים:

- הציבור – אזרחים המוסרים אינפורמציה על אירועים, תכניות וכשלים.
- אירועים – סיקור עצרות, הפגנות, שביתות, טקסים ואירועים מיוחדים.
- המערכת השלטונית – זו מזינה את התקשורת במידע על עמדותיה, מדיניותה ופעולותיה. הדבר נעשה בדרך רשמית – מנגנונים של דוברות ויחסי ציבור, או בדרך לא רשמית – הדלפות.

עיקרון הפלורליזם:

עקרון דמוקרטי הקובע כי החברה הדמוקרטית המודרנית מורכבת מקבוצות רבות ומגוונות, המייצגות קשת של דעות. השקפת עולם פלורליסטית מכירה בערך של מגוון דעות של אנשים או קבוצות ותומכת בקיום וביטוי של מגוון דעות של אנשים או קבוצות בחברה. הפלורליזם מתקיים בתחומים רבים – בכלכלה (כדוגמת ארגוני עובדים), בפוליטיקה (ריבוי מפלגות) ועוד.

עקרון הפלורליזם בא לידי ביטוי במקורות המידע של התקשורת משום שהתקשורת אינה ניזונה ממקור מידע אחד אלא מריבוי מקורות מידע. ריבוי המקורות הוא חיוני לתפקודה התקין של התקשורת.

שאלה מספר 10

שיטת הממשל הפרלמנטרית:

על פי שיטת הממשל הפרלמנטרית, העם בוחר את נציגיו לפרלמנט, ובית הנבחרים משמש כרשות מחוקקת. מתוך הפרלמנט נבחרת הממשלה, הרשות המבצעת, הזקוקה לאמון של רוב חברי הפרלמנט. הפרלמנט יכול להצביע אי אמון ולהפיל את הממשלה. סוג משטר זה מאפיין את רוב המדינות הדמוקרטיות.

עקרון הפרדת הרשויות:

עקרון דמוקרטי לפיו, על מנת להגביל את השלטון ולמנוע פגיעה בזכויות אדם, נעשה פיצול של הכוח השלטוני לשלוש רשויות: מחוקקת, מבצעת ושופטת. לכל רשות סמכויות ייחודיות בתחומה אך לא מוחלטות (עירוב סמכויות), ומתקיימת בין הרשויות מערכת של איזונים ובלמים.

עקרון הפרדת הרשויות מתממש בשיטת ממשל זו בכך שהעם בוחר את הרשות המחוקקת, והרשות המבצעת צריכה את אמון הרשות המחוקקת. לפי מודל זה, אם הממשלה אינה ממלאת את תפקידה כראוי, הרשות המחוקקת יכולה להפיל אותה, ובכך היא מפקחת ומגבילה אותה.

שאלה מספר 11

שיטת הבחירות לשלטון המקומי:

הבחירות בשלטון המקומי נעשות אחת לחמש שנים ובשני פתקים. התושבים בוחרים **בראש הרשות המקומית** – נבחר בבחירות כלליות, ישירות, שוות, חשאיות וכן - אישיות ורוביות. ייבחר המועמד שקיבל לפחות 40% מהקולות הכשרים. אם אף מועמד לא קיבל לפחות 40% מהקולות, יתקיים סיבוב נוסף כעבור 14 יום. בבחירות החוזרות ייבחר המועמד שקיבל את מספר הקולות הגדול ביותר. בנוסף, התושבים בוחרים **במועצת הרשות המקומית** – שנבחרת בבחירות רשימתיות, כלליות, שוות, חשאיות ויחסיות. שיטת הבחירות למועצה זהה לשיטת הבחירות לכנסת, כלומר, התושבים בוחרים ברשימת מועמדים והמקומות מתחלקים באופן יחסי.

עקרון שלטון העם:

עיקרון יסוד של הדמוקרטיה, לפיו כלל האזרחים (הרוב והמיעוט) הם מקור הסמכות. העם הוא הריבון, אולם בשל אילוצים שונים המדינה מנוהלת בפועל על ידי נציגים של העם, הנבחרים בבחירות ומכהנים לזמן קצוב המוגדר בחוק.

עקרון שלטון העם בא לידי ביטוי בשיטת הבחירות של השלטון המקומי שכן הציבור גם בוחר ישירות את ראש הרשות, וגם בוחר רשימת מועמדים למועצה. בדרך זו, באה לידי ביטוי העובדה שהתושבים הם מקור הסמכות והם מנהלים את המדינה באמצעות נציגים, המבצעים את דברם.

שאלה מספר 12

ועדת חקירה פרלמנטרית :

הכנסת רשאית להקים ועדת חקירה פרלמנטרית לבירור נושא בעל חשיבות ציבורית. תקנון הכנסת מפרט רק את הליך הקמתה של ועדת חקירה פרלמנטרית, אך אינו כולל הוראות מיוחדות לעניין סמכויותיה. הפרשנות המקובלת היא שסמכויותיה של ועדת חקירה פרלמנטרית שקולות לאלו של ועדות הכנסת הרגילות, למעט העובדה שהן אינן רשאיות להציע חקיקה, אלא רק להמליץ על חקיקה בנושא הנבדק. הרכב ועדת החקירה הפרלמנטרית נקבע על פי מפתח מפלגתי, בהתאם ליחסי הכוחות הקיימים בכנסת, בדומה להרכבן של ועדות הכנסת הקבועות. כלומר, בוועדות יושבים גם נציגי האופוזיציה.

עקרון הפלורליזם :

עקרון דמוקרטי הקובע כי החברה הדמוקרטית המודרנית מורכבת מקבוצות רבות ומגוונות המייצגות קשת של דעות. השקפת עולם פלורליסטית מכירה בערך של מגוון דעות של אנשים או קבוצות ותומכת בקיום וביטוי של מגוון דעות של אנשים או קבוצות בחברה. הפלורליזם מתקיים בתחומים רבים – בכלכלה (כדוגמת ארגוני עובדים), בפוליטיקה (ריבוי מפלגות) ועוד.

עקרון הפלורליזם בא לידי ביטוי בהרכבה של ועדת חקירה פרלמנטרית, בכך שהרכב הוועדה כולל את כל סיעות הבית : מהקואליציה ומהאופוזיציה. מכאן, שבוועדת החקירה הפרלמנטרית באים לידי ביטוי מגוון של דעות וקבוצות מכל הקשת הפוליטית בישראל.

פרק שלישי

הנבחנים נדרשו לענות על שתיים מבין השאלות 13-15

שאלה מספר 13

הצג : לאומיות אתנית-תרבותית – שאיפה משותפת לבני לאום לשלטון עצמי, במסגרת של מדינה ריבונית. הלאומיות מבוססת על יסודות אתניים-תרבותיים : מוצא, שפה, תרבות, היסטוריה, ולפעמים גם דת (אין חפיפה בין לאומיות לאזרחות).

ביסוס : "לאומיות, היא למעשה סוג של שותפות. ככל שבני קבוצת הלאום מרגישים יותר בעלי רקע משותף, וככל שהדבר המאחד אותם מבוסס על מורשת ותרבות ייחודית להם..."

הסבר : לאומיות אתנית-תרבותית באה לידי ביטוי בקטע בדבריו של הכותב על חלק מהלאומים המשתתפים במשחקים האולימפיים. הכותב מציג את הלאומיות של אותם לאומים כסוג של שותפות, המתחזקת כאשר היא מבוססת על רקע משותף וכאשר מה שמאחד אותה היא מורשת ותרבות ייחודיים. בסיס זה של שותפות הוא מאפיין מובהק של לאומיות אתנית-תרבותית.

שאלה מספר 14

הצג: הגישה הסוציאל – דמוקרטית - גישה כלכלית- חברתית, המדגישה את השוויון החברתי- כלכלי על פני החירות הכלכלית ואת צמצום הפערים. המדינה אחראית לרווחתם החברתית- כלכלית של כל האזרחים, והפרט יכול להישען על סיוע מהמדינה (אחריות לחלש). המדינה מעורבת בתחום החברתי-כלכלי במידה רבה. דוגמאות: סבסוד שירותים, הענקת שירותים חברתיים, חקיקה חברתית, זכויות חברתיות נרחבות וכו'. בשל התמיכה בשוויון ובחלשים הגישה תומכת במיסוי גבוה על העשירונים העליונים.

ביסוס: "שירותים חברתיים רבים שהממשלה מעניקה לכל תושב במדינה, וכן בקצבאות שמטרתן ליצור ביטחון חברתי כלכלי לכלל האוכלוסייה. את השירותים מממנים האזרחים בתשלום מיסים גבוהים..."

הסבר: האחוה השוררת בין תושבי המדינה מקבלת ביטוי במאפייניה של הגישה הסוציאל – דמוקרטית: שירותים חברתיים רבים לכל תושב, קצבאות המאפשרות בטחון כלכלי לכולם ושירותים הממומנים על ידי מיסים גבוהים.

שאלה מספר 15

הצג: עקרון ההסכמיות – הסכמה רחבה בין קבוצות בחברה על כללי משחק בסיסיים או על אופייה הבסיסי של החברה והמדינה. ההסכמיות מחזקת את היציבות ומאפשרת קיום בצוותא, על אף חילוקי דעות בתחומים אחרים. ישנו מתח בין ערך הפלורליזם, המעודד ריבוי דעות, ובין ערך ההסכמיות, המחזק את הערכים המשותפים.

ביסוס: "...גיוון בחברה הוא בעל ערך עד גבול מסוים...האתגר...הוא חיזוק היציבות באמצעות יצירת מכנה משותף לכל הקבוצות שיאפשר להן חיים משותפים..."

הסבר: הכותב טוען שיש לשמור על עקרון ההסכמיות כדי לאפשר חיים משותפים. הוא טוען שהחברה בישראל היא חברה המורכבת מקבוצות שונות, שאינן מוותרות על זהותן הייחודית. גיוון זה הוא טוב, אולם הוא עלול להוביל למצב בו תהיה פגיעה בסולידריות וייווצרו חשדנות וחוסר אמון גם בין דומים. מסיבה זו, יש לפעול לחיזוק עקרון ההסכמיות, על ידי יצירת מכנה משותף לכולם. מכנה משותף זה יחזק את היציבות, שלא תאפשר לקיצוניים ליצור שנאה ואלימות.

פרק רביעי

הנבחרים נדרשו לענות על שתיים מבין השאלות 16-20

שאלה מספר 16

ציין: הקריאה שהצעת החוק נמצאת בה היא: **הקריאה הראשונה.**

הצג: קריאה ראשונה היא הצבעה במליאה על הצעת חוק ממשלתית, שאושרה בוועדת השרים לענייני חקיקה או על הצעת חוק פרטית, שעברה קריאה טרומית (מתקיים דיון על נחיצות החוק). אם ההצעה זוכה לרוב, היא עוברת לטיפול ועדת הכנסת הרלוונטית, הדנה בפרטי הצעת החוק ומעצבת את הנוסח שיעלה בקריאה הבאה או ממליצה לדחותה. במסגרת דיון הוועדה, זכותו של כל ח"כ להציע הסתייגויות לנוסח סעיפי החוק.

ביסוס: "ההצעה אושרה ברוב קולות בוועדת השרים לענייני חקיקה ואחר כך הועברה להצבעה במליאת הכנסת".

הסבר: הצעת החוק הממשלתית אושרה בממשלה (בוועדת השרים). הצעת חוק ממשלתית שאושרה בממשלה, עוברת למליאת הכנסת להצבעה לקריאה ראשונה.

שאלה מספר 17

ציין: החוק שעליו התבסס המבקש בבקשתו ממושרד הפנים הוא: **חוק האזרחות.**

הצג: חוק המגדיר את הדרכים השונות לקבלת אזרחות ישראלית. חוק זה נובע מתפיסת היסוד של מדינת ישראל כמדינת הלאום של כל יהודי העולם ולכן מקנה אזרחות אוטומטית לכל מי שעולה לארץ מכוח חוק השבות. חוק האזרחות קובע את הדרכים לרכישת אזרחות ישראלית למשל: מכוח התאזרחות - אדם בגיר יכול לקבל אזרחות ישראלית על פי קריטריונים שונים למשל: מגורים בישראל במשך שלוש שנים, בקיאות מסוימת בשפה העברית וכו'.

ביסוס: "...כל חייו הוא מתגורר בישראל, דובר עברית ומרגיש ישראלי".

הסבר: הפונה למשרד הפנים ביסס את בקשתו על פי חוק האזרחות וביקש להסדיר את מעמדו מכוח התאזרחות. הוא מתגורר בישראל, דובר עברית ומרגיש ישראלי.

שאלה מספר 18

ציין: הזכות של בעלי המכוניות המתממשת באמצעות הפיצוי על מכוניתם היא: **הזכות לקניין (חומרי).**

הצג: לכל אדם הזכות להחזיק ברכוש (בדבר שיש לו ערך כלכלי) ולעשות בו כרצונו. אין לפגוע בקניינו של אדם (הן קניין חומרי והן קניין רוחני). קניין חומרי הוא רכושו הפיזי של אדם (למשל: בית, רכב וכו').

ביסוס: "בתמורה למסירת מכוניתם, וכדי שלא יפסידו את ערכה הכספי, יקבלו מוסרי המכוניות לגריטה פיצוי כספי גדול".

הסבר: בעלי המכוניות יוכלו למסור את רכבם (רכושם) לגריטה, אולם בתמורה הם יקבלו פיצוי וזאת כדי שלא יפסידו את ערכו הכספי של רכושם, וכך מתממשת זכותם לקניין.

שאלה מספר 19

טענה: אני תומך בהוספת פלואור למי השתייה.

נימוק: תפקיד הממשלה – קביעת מדיניות וביצועה.

תפקיד הממשלה בקביעת מדיניות וביצועה הוא קבלת החלטות והתווית קווי פעולה בתחומים שונים, הנמצאים באחריות משרדי הממשלה. הממשלה מחליטה על מדיניות חברתית-כלכלית, מדיניות צבאית, דיפלומטיה ועוד.

על הממשלה לפעול למען האוכלוסייה, ועל משרד הבריאות לשמור על בריאות אזרחי המדינה. הוספת הפלואור היא פעולה הנמצאת בסמכות משרד הבריאות (משרד ממשלתי), שכן היא נועדה לשמור על בריאות הציבור.

נימוק: זכויות חברתיות, הזכות לבריאות.

הזכות לבריאות קובעת כי לאוכלוסייה תהיה אפשרות לקבל מהמדינה, ללא תשלום, שירותים הנדרשים לבריאות, לטיפול רפואי ולמניעת מחלות.

הוספת הפלואור למים תאפשר מניעת מחלות ותסייע בהגנה על השיניים.

שאלה מספר 20

טענה: אני מתנגד לאיסור על לבישת לבוש שיש בו סממנים מסורתיים או דתיים במרחב הציבורי.

נימוק: הזכות לחופש דת.

הזכות לחופש דת פירושה שלכל אדם הזכות להחזיק בכל אמונה, להשתייך לכל קבוצה דתית, לקיים כל טקס, מנהג, או פולחן.

ברגע שאוסרים על אדם על לבישת לבוש עם סממנים דתיים, כיפה למשל, פוגעים בזכותו לחופש דת. אותו אדם לא יכול לקיים במלואו את הפולחן של הדת בה הוא מאמין, ולכן תהיה פגיעה קשה בזכותו לחופש דת.

נימוק: פלורליזם.

עקרון דמוקרטי הקובע כי החברה הדמוקרטית המודרנית מורכבת מקבוצות רבות ומגוונות, המייצגות קשת של דעות. השקפת עולם פלורליסטית מכירה בערך של מגוון דעות של אנשים או קבוצות ותומכת בקיום וביטוי של מגוון דעות של אנשים או קבוצות בחברה. הפלורליזם מתקיים בתחומים רבים – בכלכלה (כדוגמת ארגוני עובדים), בפוליטיקה (ריבוי מפלגות) ועוד.

הטלת איסור על אדם על לבישת לבוש שיש בו סממנים דתיים, תגרום לכך שהמרחב הציבורי יהיה הרבה פחות פלורליסטי: פחות קבוצות ייראו במרחב, שיהפוך הומוגני לחלוטין מבחינה דתית. בנוסף, הקבוצות השונות לא יוכלו לבטא את עצמן כראוי.